

σε νὰ ἀπολογηθῇ καὶ διὰ τὴν τέχνην ταύτην, ἀλλὰ δὲν τῷ ἐπετράπη νὰ ὁμιλήσῃ ἐπὶ πλέον, ἡθωώθη δὲ τὴν 31 Μαΐου 1786 ὡς ὄνειροπόλος ἀκίνδυνος. Τὴν ἐπιούσαν ὁ μαρκήσιος δὲ Λιωναί, διοικητὴς τῆς Βασιλλικῆς τῷ ἀνήγγειλεν ὅτι διαταγὴ τοῦ βασιλέως μετεβάλλετο ἡ κράτησις του εἰς ἔξωσιν τοῦ Κράτους...

— Ἀνέμενον ἡσυχῶς τὴν ἀπόφασιν τοῦ Παρλαμέντου, ἀπήντησεν ὁ Καλλιόστρος, διότι οὐδ' ὅλως ἤμην ἐνοχος ἀπέναντι τοῦ βασιλέως τῆς Γαλλίας. Λυποῦμαι ὅμως διὰ τὴν τοιαύτην ἀπόφασιν ἣν κακόβουλα πνεύματα ὑπαγόρευσαν εἰς τὴν Μεγαλειότητά της. Ἦν Παρισίοις παρουσία μου ὅχι μόνον ἀκίνδυνος θὰ ἦτο, ἀλλ' ἴσως θὰ προυκαλεῖ καὶ περίπτωσιν τινα ἀποδεικτικὴν τῆς ἀρσιώσεώς μου πρὸς τὸν ἀγαθὸν τοῦτον πρίγκιπα. Οἱ ἱσχυρότεροι δυνασταὶ στεροῦνται ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ πιστῶν φίλων. Ὑπεῖκων ὅπως ὅποτε εἰς τὴν περὶ ἀπομακρύνσεώς μου διαταγὴν ἐπιθυμῶ νὰ μεταβῶ εἰς Ἀγγλίαν.

Ἐγκαταλείπων δὲ τὸν ἐν τῷ πύργῳ στήκόν του, παρετήρησεν εἰς τὸν μαρκήσιον δὲ Λιωναί ὅτι τὸ ὄνομα αὐτοῦ τοῦ πύργου καίτοι ἀλλόκοτον ὡς εἰρήτῃ, ἐνέπνευσεν αὐτῷ μίαν εὐτυχὴ πρόρρησιν.

— Μὰ δὲν ἦτο ἀνάγκη πρὸς τοῦτο νὰ μοῦ χαλασθε τὸν τοῖχον διὰ καρφίου χαρασσῶν καὶ μίαν εἰρκοσημείωσιν τοῦ ὀνόματός σας κεφαλαίοις γραμμασι.

— Τῇ ἀληθείᾳ, Κύριε, ἀνταπήντησεν ὁ Καλλιόστρος, ἕνας δυστυχὴς αἰχμαλωτὸς ἀγνοεῖ πῶς νὰ περασῇ τὰς ὥρας του ἐν τοιοῦτῳ ἐρημητηρίῳ. Μολαταῦτα δὲν ἔγραψα ἀπρεπὲς τι ἢ ψευδές. Ὁ δυστυχὴς, ὅστις θὰ με διαδεχθῇ ἐνταῦθα θὰ ἴδῃ ἐν αὐτῇ τῇ διακριτικῇ ἐπιγραφῇ τὴν ἀπόδειξιν τῆς ἡρεμίας καὶ τῆς καρτερίας μου εἰς τὴν θέλησιν τοῦ Θεοῦ· αὐτὸ τὸ παράδειγμα θὰ τῷ παρασχῇ ἴσως ὑπομονὴν καὶ συνεπῶς θὰ ἐπραττετε ἔργον εὐσεβὲς διατηροῦντες αὐτὰ τὰ ὀρνιθοσκαλισμάτα.

— Δὲν βλέπω, τῇ ἀληθείᾳ, κανὲν ἀπρεπές. Ἐκτὸς τούτου εἰσθε τόσο πεφημισμένος ἄνθρωπος, ὥστε εὐχαριστον εἶναι νὰ ἔχῃ τις ἐν ἐνθύμιον ὑμῶν.

Ἰδοὺ δὲ ἡ ἐπιγραφή αὕτη : Τῷ 1785 τὴν 23 Αὐγ. ὁ Γ. Βάλαμος ἐκ Παλέρμου ἐνεκλείσθη ἐν Βασιλλικῇ τῶν Παρισίων παρὰ τοῦ βασιλέως τῆς Γαλλίας Λουδ. 16.

Βεβαίως ὁ διοικητὴς δὲν ἠδύνατο νὰ ἴδῃ ἄλλο τι ἐν τούτοις τοῖς γράμμασι, εἰμὴ διασκέδασιν τινα τῆς ἀνίας τοῦ δεσμώτου. ἀλλ' εἰς μεμνημένος ἰδοὺ τί θ' ἀνεκάλυπτεν ἐκ τούτων : Ἡσυχαι, φίλε λαέ !... εἰς τὰ 1789 ἡ Βασιλλικὴ πολιορκηθεῖσα τὴν 14 Ἰουλ. θὰ καταστραφῇ παρὰ σοῦ κλπ.

Σημειωτέον ὅτι ὁ Καλλιόστρος ἐσημείωσεν ἐνταῦθα τὸ ἀληθὲς ὄνομά του. Ἡ Εὐρώπη καὶ ἡ Ἀσία τὸν ἐγνώρισαν ὑπὸ διάφορα ὀνόματα. Ὅτε μὲν ὀνομάζετο Λίσχιος, ὅτε δὲ Φοῖνιξ, Βελμόντης, Πελλεργίνης, Χαράδ, Μέλισσα καὶ τέλος κόμης δὲ Καλλιόστρος ὅπως συγχρωτισθῇ πρὸς τὴν γαλλικὴν τῶν εὐπατριδῶν εὐγένειαν. Ὑπογράφας Γιουζέππος Βάλαμος ἐπὶ τῶν τοίχων τῆς Βασιλλικῆς, ἔγραψε τὴν τελευταίαν του προφητείαν.

Αἱ προρρήσεις τοῦ Καλλιόστρου δὲν ἐσπάρησαν ἐπὶ ἐγκεφάλων ἀμνημόνων. Κατέγιναν τινες ἐκ τῶν ἀκροατῶν του εἰς τὴν μαγικὴν τέχνην ἐπιτυχόντες τοῦ σκοποῦ καὶ εὐστόχων προρρήσεων. Ἡ καλλιέργεια τοῦ μυστικοῦ ἐπεξετάθη ἐπὶ τινῶν ἀνωτέρων κύκλῳ καὶ διὰ τοῦτο πολλοὶ κατὰ τὸ 1789 ἔσχον τὴν συνετὴν πρόνοιαν νὰ μεταναστεύσουν καὶ ἀποφύγουν τοὺς κακοὺς οἰωνοὺς.

Ἀτυχῶς ὅμως ἐνῶ οἱ προφῆται γινώσκουν ὅτι ἀναγισκῶσι τόσο καλὰ τὰς τύχας τῶν ἄλλων, δὲν δύνανται νὰ ἐπωφεληθῶσιν οἱ ἴδιοι τῶν προειδοποιήσεων τῆς Προνοίας ἢ τῆς Εἰμαρμένης. Ὁ Καλλιόστρος εἶνε ἐν ἀξιοσημείωτον παράδειγμα. Ἡ Ἀγγλία τῷ ἦτο ἀφιλόξενος. Οἱ Μασσῶναι τοῦ Λονδίνου, δυσχερεστημένοι ἐκ τοῦ δεσποτικοῦ τοῦ πνεύματος, ἐνήργησαν καὶ τὸν ἠνάγκασαν νὰ ἐξέλθῃ τῆς Ἀγγλίας. Αἱ δὲ συκοφαντίαι αὐτῶν τὸν ἀπεστήρησαν τῶν ὠφελειῶν, ἃς εἶχε παρὰ τῶν μεγάλων σταθῶν τῆς Εὐρώπης. Καταφυγὼν ἐκ περιτροπῆς εἰς Σουηδίαν, εἶτα εἰς Πιεμῶντιον, εἰς Γενεύην, εἰς Βερῶνην χωρὶς νὰ δυνηθῇ νὰ ἐγκαταλειφθῇ ἡσυχῶς εἰς οὐδὲν μέρος, περιήλθεν ἐπὶ τέλους εἰς τὴν ἀσύνητον ἀπόφασιν νὰ ἐπιτεφθῇ τὴν Ρώμην. Ἐκεῖ τὸν ἀνέμενον ἡ Εἰμαρμένη του. Ἡ Ἱερὰ Ἐξέτασις διέταξε τὴν κράτησιν του τῇ 27 Δεκεμβρ. 1789 καὶ τὸν κατεδίκασαν εἰς θάνατον καὶ ἐκτελέσθαι. Ἀπέθανε τῷ 1795 λησμονημένος, δηλητηριασθεὶς ἴσως ἐν τοῖς ὑπογείοις τοῦ φρουρίου Ἀγ. Ἀγγέλου.

Τοιοῦτον τὸ τέλος αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου τοῦ ὡς λαμπρὸν μετέωρον διαλάμψαντος ἐπὶ τινὰ ἔτη τοῦ 18ου αἰῶνος. Ὁ καιρὸς, ὡς λέγεται, ν' ἀντικαταστήσῃ τὴν παπρικὴν ἀξίαν διὰ τῆς ἀρχαίας θεοκρατίας τῶν Μάγων· εἶχε δ' ἐλπίζει ἐπὶ τῆς Ἐπαναστάσεως, ὅπως ἔδρυσῃ ἐν Γαλλίᾳ τὰς βάσεις τοῦ παγκοσμίου ναοῦ, οὗτινες ἡξίουν νὰ γίνῃ ὁ θεμελιωτὴς καὶ ποντίφηξ. Ἀλλ' ἂν προεῖδε καὶ προεῖπε τὰς θυέλλας, αἵτινες ἐμελλον ν' ἀναστατώσωσι τὴν Εὐρώπην, παρεγνώρισεν ὅμως τὸν μοιραῖον νόμον, ὅστις δὲν ἐπιτρέπει οὔτε εἰς τοὺς ποταμούς ν' ἀνέρχωνται εἰς τὰς πηγὰς των, οὔτε εἰς τὴν ἀνθρωπότητα νὰ ἐπανέρχεται εἰς τὴν κοιτίδα της. Ἡ πλάνη αὕτη καὶ ἡ εὐχὴ, ἥτις τὸν παρώρμα νὰ μὴ σιωπᾷ ἐπὶ τὴν ἀπώλειάν του. Καταγινόμενος νὰ ἐπαναφέρῃ τὸ παρελθόν, ἐστρεφε τὰ νῶτα εἰς τὸν χαίμαρρον τῶν μελλόντων... Καταληφθεὶς δ' οὕτως ὑπὸ τινος κύματος, κατεποντίσθη.

Ε ν Β ρ α ἰ λ α .

Θ. ΔΟΜΙΝΟΣ

ΕΘΙΜΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΙΣ ΟΙ ΔΡΟΥΣΟΙ

Ποία ἡ καταγωγὴ τοῦ μικροῦ αὐτοῦ λαοῦ τοῦ τόσο παραχώδους πρὸ τριῶν δεκαετηρίδων καὶ τόσο ἡσυχίου σήμερον ;

Πολλά λέγονται, ἀλλὰ κατόπιν μικρᾶς ἐλέγχσεως διαφαίνονται κυήματα θερμῆς φαντασίας. Οἱ Δρούσοι φέρουσι τύπον ἀσιατικόν, λαλοῦσι τὴν ἀραβικὴν καὶ τὰ ἥθη καὶ ἔθιμά των διαψεύδουσι τὴν ἀποδομένην αὐτοῖς σταυροφορικὴν καταγωγὴν. *Ας μὴ κουράζωνται λοιπὸν οἱ ἱεραπόστολοι μὲ τὰς περὶ *Δγαίχ* καὶ *Τέλ-ἰλ-Φραίντζι* μυθιστορίας των, οἱ Δρούσοι δὲν θ' ἀφήσουν τὸν μυστικισμόν των, μανθάνοντες ὅτι εἰσὶ νόθοι τοῦ *Γεδεφρουα* ἢ τοῦ *Ταγκρέδου*!

Καθ' ἡμᾶς τοὺς γνωρίσαντας ὀλίγον τὴν χώραν Ἀράμ, τὸ μικρὸν αὐτὸ ἔθνος φαίνεται ἔχον μεγάλην σχέσιν πρὸς *Φατμίδα*, ἡ θρησκεία του ἐνθυμίζει τὰς παραδόξους θεωρίας τοῦ *Ισμαήλ*, ὃν βάσις ἦν τὸ *Κοράνιον*, διαστρεφόμενον ὑπὸ διαφορῶν Ἰνδοπερσικῶν δογμάτων, ὅλον τῆς μετεμψυχώσεως, τῆς ἀλληγορικῆς διδασκαλίας καὶ τῶν ἀπορρήτων τελετῶν, ἂν ὄχι ὀργίων.

Οἱ Δρούσοι σήμερον οἰκοῦσι τὸ μεσημβρινὸν μέρος τοῦ *Λιθάνου*, τὰς πλευρὰς τοῦ Ἀντι-*Λιθάνου* καὶ τὸ ὅρος τῶν *Σαίχων*, κατέχουσι 310—315 μικρὰ καὶ μεγάλα χωρία ἀποκλειστικῶς ἢ καὶ μετ' ἄλλων ἐθναρίων, ἐριθμοῦσι δὲ πλέον τῶν 85 χιλιάδων ψυχῶν. Αἱ κῶμαι *Ἀματοῦρ* καὶ *Μπαχλέν* πρωτεύουσιν ἐν *Λιθάνῳ*, ὡς τὰ χωρία *Ράσεγία* καὶ *Χασπέγια* ἐν Ἀντι-*Λιθάνῳ*. τὰ μέρη ταῦτα θεωροῦνται ἡγιασμένα, ἐκεῖ δὲ φυλάσσονται τὰ θρησκευτικὰ καὶ ἐθνικὰ αὐτῶν κειμήλια.

Ἡ φυσιογνωμία τῶν Δρούσων εἶνε τὰ μάλα ἀρενωπῆ, αἱ γυναῖκες εἰσὶν ἐν γένει ὠραῖαι, δύναται τις νὰ θαυμάσῃ ἐδενώδεις κόμας καὶ κυανοὺς ὀφθαλμούς!...

Δὲν πιστεύομεν πλέον τὰ ὑπὸ τοῦ *Lenegant* γραφέντα, ὁ χαρακτήρ τῶν Δρούσων εἶνε πολὺ εὐγενέστερος καὶ εὐθύτερος τοῦ τῶν *Μαρωνιτῶν*. Ἡ ἠθικὴ των ἰδίως εἶνε παραδειγματικὴ, νυμφεύονται μίαν καὶ μόνην γυναῖκα καὶ οἰκογενειακὰ σκάνδαλα σπανίως ἀκούονται ἐν ταῖς ἐστίαις των.

Τὰ τεμένη των «*Χάλουε*» εἰσὶ κτίρια χονδροειδῆ, ἡ δ' ἐσωτερικὴ διακόσμησις περιορίζεται εἰς ψίαθον καὶ δεξαμενὴν. Οἱ τοῖχοι φέρουσιν ἑλλόκοτα σχήματα, ἐμφαίνοντα ἴσως μυστικὰ σημεῖα. Θρησκευτικῶς διαίρουσιν οἱ Δρούσοι εἰς δύο τάξεις, εἰς τὴν τῶν *Ἀκαλ* (νοῦς-ἐννοῶν) καὶ τὴν τῶν *Τσαμπέλ* (ἁμαθῶν). Ὅπως τύχη τις τοῦ πρώτου τίτλου δέον νὰ διέλθῃ ὡς παρὰ τοῖς πρώτοις χριστιανοῖς τὴν περίοδον τῶν κατηχομένων. Τὰ ὑψηλότερα πνευματικὰ ἀξιώματά εἰσι προσιτὰ καὶ τοῖς πενεστέροις τῆς φυλῆς.

Κατὰ τοὺς Ἀράβας χρονογράφους θεμελιωτῆς τῆς αἵρέσεως τῶν Δρούσων εἶνε ὁ *Φατμίδης Χακίμ-Βι-Ἀμάρ-Ἀλλάχ*.

Διαρκουσὼν τῶν ταραχῶν τοῦ *Οὐράν* (1829) πολλὰ βιβλία τῶν Δρούσων περιέπεσον εἰς χεῖρας τῶν Χριστιανῶν, ἅτινα ἦσαν γεγραμμένα ἀραβιστί, ἀλλ' οὐδὲν δυστυχῶς ἐγνώσθη ἕνεκα τοῦ σκοτεινοῦ ὕφους καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς ἀπαντωμένων *καβαλίστικων* σχημάτων ἡμεῖς οὐδὲν τοιοῦτον ἤκωθήμεν νὰ ἴδωμεν.

Οὐδὲν ἦττον ἐκ πολλῶν παρατηρήσεων καταφαίνεται ὅτι ὁ μικρὸς οὗτος λαὸς πιστεύει εἰς τὴν ἐνότητα τοῦ Θεοῦ, οὗτινος τὸ πνεῦμα διαιωνίζεται διὰ τοῦ πρώτου ἀνθρώπου τῆς Δημιουργίας εἰς τοὺς προφήτας καὶ τοὺς μεγάλους ἀνδρας τῶν κατόπιν γενεῶν. Αἱ θεωρίαι αὗται σχετίζονται πρὸς τὰς περὶ *Ἰμαμάτ* δοξασίας τῶν *Ἰσμαηλιτῶν* καὶ πολὺ πιθανὸν οἱ *Φεφίχ* καὶ *Φεδάινάν* ἀντιστοιχῶσι πρὸς τοὺς *Ἀχάλ* καὶ *Τσαμπέλ*.

Αἱ ἱεροτελεστίαι εἰσὶν ἀξίαι περιγραφῆς. Τρεῖς ἡμέρας πρὸ τῆς συνάψεως τοῦ γάμου ὁ μελλοννυμφος, συνοδευόμενος ὑπὸ τινων δημῶν του, πορεύεται εἰς τὸν οἶκον τῆς νύμφης, ὅπως ζητήσῃ αὐτὴν ἐπισήμως παρὰ τοῦ πατρὸς τῆς.

Ἀφού συμφωνηθῶσι τὰ πάντα ἡ κόρη παρουσιάζεται κεκαλυμμένη καὶ εἰς τὴν ἐρώτησιν τοῦ μνηστήρος τῆς: — *Μὲ θέλεις;* — Ἀπαντᾷ: — *σὲ θέλω* — καὶ προσφέρει αὐτῷ ἐγχειρίδιον ἐρραμμένον ἐν τὸς ἐρυθροῦ ρινομάκτρον.

Τὸ δῶρον τοῦτο ἔχει διπλὴν σημασίαν, διὰ τοῦ σιδήρου θὰ τὴν προστατεύσῃ ὁ καλὸς τῆς κατὰ παντὸς ἐχθροῦ καὶ δι' αὐτοῦ πάλιν θὰ τὴν τιμωρήσῃ ἐν περιπτώσει παραβάσεως τῆς συζυγικῆς πίστεως!

Καλὸν θὰ ἦτο νὰ εἶχον καὶ οἱ προστατευόμενοι τῶν ἱητουϊτῶν τοιαῦτα ἔθιμα καὶ ὄχι τὴν διὰ μίαν λειτουργίας συγχώρησιν αὐτῆς τῆς μοιχείας!...

Τῇ ἐσπέρᾳ τοῦ γάμου αἱ γυναῖκες φέρουσι τὴν νύμφην εἰς τὴν παστάδα, ὁ γαμβρὸς προσφέρει τὸ διάσημον *κέρας* (*Ταντούρα*) περὶ οὗ καὶ ἄλλοτε ὠμιλῆσαμεν καὶ μετὰ τινὰς εὐχὰς σύρεται ἡ καλύπτρα τῆς κόρης, τῶν *Σερμπεκίων* κροτούντων καὶ τῶν γυναικῶν κροταλίζουσῶν τὰς γλώσσας δίκην Ἰνδικῶν ὀρνίθων εἰς συνεχές: *Λοὺ, λοὺ, λοὺ, λοὺ, λοὺ, λοὺ!* Οὕτω περατοῦται τὸ μυστήριον.

Οἱ Δρούσοι ἔχουσι πολλὴν ἀδυναμίαν εἰς τὰ περιάπτα, γνωρίζουσι πλῆθος βοτανῶν καὶ λιθαρίων ἀντιβασκανικῶν, διατηροῦσι δ' εὐλαβῶς μικρὸν χρηματόδεμα ἐν τοῖς οἴκοις των, ὅπερ καλοῦσι *παρκακαταθήκην* πίστεως· μεταξὺ τῶν ζώων τιμῶσι τὸν βοῦν, οὗτινος τὸ σχῆμα χαράσσουσιν ἐπὶ τῶν φυλακτηρίων των.

Ἰδοὺ ἐν σκιαγραφίᾳ ἀλλὰ πιστῶς ἡ εἰκὼν τῶν ἡρώων τοῦ 60.

Ἐν Βηρυτῷ, 24 Ἰανουαρίου 1889.

N. K.

ΠΟΙΗΣΙΣ

ΤΟΡΑ

Sonetto.

Θυμᾶται, πρώτα σοῦ ζητοῦσα
ἓνα φίλιν, ἓνα φίλιν.

Καὶ σοῦ λεγὰ πῶς σ' ἀγαποῦσα
Καὶ σὺ τὸ πιστεύεις τρελῇ.